

POWIAT TORUŃSKI ZIEMSKI

**ZABYTKI NIERUCHOME
WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW**

GMINA	MIEJSCOWOŚĆ	ADRES	OBIEKT	DATA DECYZJI	NR REJESTRU
CHELMŹA	BRĄCHNÓWKO		Zespół pałacowo-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pałac ▪ Park 	30.11.1995	A/89
	DŹWIERZNO		Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP	30.04.1966	A/408
	GŁUCHOWO		Zespół pałacowo-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pałac w typie willi włoskiej z około 1871 roku - w zakresie bryły i elewacji, z wyłączeniem nowej wystawki w elewacji północnej ▪ Park dworski w stylu krajobrazowym o powierzchni 16,66 ha – założony ok. 1871 r. i powiększony na początku XX w. ▪ Pozostałość ogrodzenia parku z bramą wjazdową i furtkami 	15.10.2021	A/1797
				06.11.2020	A/1781
	GRZYWNA		Kościół parafialny p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej	13.07.1936	A/355
	KIEŁBASIN		Kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP	28.01.1930	A/373

	KONCZEWICE		Zespół pałacowo-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pałac ▪ Park ▪ Ogrodzenie z bramą główną wjazdową 	11.01.2001	A/32
	NAWRA		Kościół parafialny p.w. św. Katarzyny	13.07.1936	A/249
			Zespół pałacowo-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pałac ▪ Oficyna pałacowa lewa wzniesiona w latach 1798-1803 ▪ Oficyna pałacowa prawa wzniesiona w latach 1798-1803, nadbudowana w latach 1914-1918 ▪ Dom ogrodnika wzniesiony ok. połowy XIX w. ▪ Park pałacowy założony w 2 poł. XIX w. wraz z działką nr 101/10 	27.08.1929	A/284
				17.05.2021	A/1789
		Karczma		06.12.1957	A/1375
	PLUSKOWĘSY		Zespół pałacowo-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pałac ▪ Park 	09.12.1978	A/912
				10.07.1990	
	ZAJĄCZKOWO		Ruiny kościoła z otoczeniem w granicach działki nr 112/1	01.02.2007	A/1267
	CHELMŹA-MIASTO		Kościół pokatedralny p.w. Św. Trójcy	17.10.1929 29.12.1952	A/381
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kościół p.w. św. Mikołaja ▪ Ogrodzenie terenu przy kościele 	02.05.1966	A/407
				13.10.2021	A/1796

			<p>Cmentarz parafialny rzym.-kat., tzw. „stary”</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mauzoleum Zawiszów Czarnych ▪ Mauzoleum rodziny Kalkstein 	03.10.1991	A/213
		ul. gen Józefa Hallera 2	<p>Zespół zabudowy magistratu miasta Chełmży z lat 1897-1900 i z okresu międzywojnia (po 1929 r.), obecnie siedziba Urzędu Miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ratusz ▪ mur ogrodzeniowy z bramą wjazdową od strony ulicy gen. Józefa Hallera ▪ bryła oraz elewacje frontowe tzw. małego ratusza 	18.10.2016	A/1706
		ul. Chełmińska 2	Budynek mieszkalny	24.09.1992	A/152
		ul. Chełmińska 8	Budynek mieszkalny	25.02.1992	A/157
		ul. Paderewskiego 20	Wodociągowa wieża ciśnień	20.08.2007	A/1329
		ul. gen. Sikorskiego 28	Budynek mieszkalny z oficynami	21.10.1992	A/151
		ul. gen. Sikorskiego 36	Willa	17.11.2005	A/899
CZERNIKOWO	CZERNIKOWO		Kościół parafialny p.w. św. Bartłomieja	09.09.1964 17.02.1981	A/707
	KIJASZKOWO		<p>Park dworski</p> <p>Część parku na działkach nr: 80, 82/1, 82/5, 82/6, 82/7, 82/8 skreślona dec. MKiDN z 15.07.2010 r.</p>	07.03.1991	A/997

	MAZOWSZE		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kościół parafialny p.w. św. Marcina ▪ Mur ogrodzeniowy ▪ Starodrzew w otoczeniu kościoła 	26.10.1998	A/53
	STEKLIN		Zespół dworsko-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dwór ▪ Park ▪ Spichlerz 	11.01.1988	A/999
	STEKLINEK		Zespół dworsko-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dwór ▪ Park ▪ Obora (stajnia) ze spichlerzem 	11.01.1988	A/998
	WŁĘCZ		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Drewniana chata kantora z 2 ćwierci XIX w. (przed 1851 r. ▪ Cmentarz ewangelicki z 1 połowy XIX w., założony na gruncie cmentarza menonickiego z około 1630 r.; ▪ Dzwonnica murowana z początku XX w. <p>oraz działka nr 41 (obręb 0011 Pokrzywno), na której położony jest cmentarz i dzwonnica</p>	09.05.2018	A/1742
LUBICZ	GRĘBOCIN		Kościół ewangelicki	30.04.1930 07.10.1954	A/377
		ul. Dworcowa 64	Dom	04.11.1986	A/229
	GRONOWO		Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja Bpa	13.07.1936	A/356
			Zespół pałacowo-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pałac 	04.04.2000	A/22

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Park 	14.12.1984	A/614
		Kaplica grobowa rodziny v. Wolff z Gronowa wzniesiona ok. 1860 r.	13.12.2017	A/1734
		Cmentarz rodziny v. Wolff z Gronowa z ok. 1815 r.	24.06.2025	A/1853
	GRONÓWKO	Park	09.09.1985	A/608
	JEDWABNO	Zespół dworsko- parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dwór ▪ Park krajobrazowy 	30.12.1985 07.06.1984	A/247
	LUBICZ DOLNY	Zespół Młyna w Lubiczu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Młyn pszenny z magazynami: mąki i otrąb na działce nr 826 ▪ Magazyn zbożowy (Getreidespeicher) na działce nr 832/3 ▪ Willa dyrektora na działce nr 828 ▪ Budynek mieszkalny na działce nr 826 	29.01.2009	A/1405
	MŁYNIEC II	Kościół filialny p.w. Św. Ignacego Loyoli	04.11.1953	A/131
	ROGOWO	Kościół parafialny, rzym.-kat. pw. Podwyższenia Krzyża Św.	30.04.1930	A/375
	ZŁOTORIA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kościół parafialny p.w. Św. Wojciecha ▪ Ogrodzenie cmentarza przykościelnego ▪ Kapliczka na terenie cmentarza 	03.09.2003	A/114
		Ruiny zamku	03.03.1936	A/1722

LUBIANKA	BIERZGŁOWO		Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP	19.03.1930	A/378
			Kamienne ogrodzenie kościoła parafialnego i cmentarza przykościelnego	25.11.2025	A/1858
			Wiatrak typu koźlak wraz z działką nr 110/1	17.11.2009	A/1540
	BISKUPICE		Kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny	30.04.1966	A/409
	PRZECZNO		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św. ▪ Ogrodzenie wokół cmentarza przykościelnego 	13.07.1936	A/250
				19.10.2018	A/1750
	WARSZEWICE		Zespół pałacowo- parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pałac ▪ Relikty parku w granicach działek nr 78/11, 78/12 	19.12.1996	A/79
	WYBCZ		Zespół pałacowo-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pałac ▪ Park 	13.11.2007	A/1339
	ZAMEK BIERZGŁOWSKI		Zamek	04.04.1930 16.10.1957	A/575
LYSOMICE	GOSTKOWO		Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP	02.05.1966	A/315
	KOWRÓZ		Spichlerz z założenia podworskiego	07.09.2012	A/1616
	OSTASZEWO		Park dworski	14.12.1984	A/318
			Kaplica grobowa rodziny von Wegner z Ostaszewa (obecnie kaplica Parafii	26.03.2018	A/1740

			Rzymskokatolickiej pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Grzywnie) wraz z przyległą do niej od północy kryptą grobową – neoklasycystyczna, datowana na 2 poł XIX w.		
	PAPOWO TORUŃSKIE		Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja	13.07.1936	A/316
	PIWNICE		Zespół obserwatorium astronomicznego Instytutu Astronomii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu złożony z: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pawilonu obserwacyjnego z 1948 r. mieszczącego astrograf Henry’ego Drapera, ▪ budynku naukowo-mieszkalnego z lat 1954-1957, ▪ pawilonu obserwacyjnego z lat 1954-1957 mieszczącego małą kamerę Schmidta (T-20), ▪ pawilonu obserwacyjnego z lat 1954-1957 mieszczącego teleskop paraboliczny Zeissa 60 cm, ▪ pawilonu obserwacyjnego z lat 1961-1962 mieszczącego teleskop Schmidta-Cassegraina o średnicy głównego lustra 90 cm (TSC-90), ▪ budynku ośrodka radioastronomii z lat 1972-1973 wraz z towarzyszącą 	23.04.2021	A/1787

			<p>mu małą architekturą – w całości oraz późniejszą sterownię i część hotelową budynku radioastronomii z lat 90-tych XX w. – w zakresie brył i elewacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ parku przy obserwatorium astronomicznym, ▪ alei dojazdowej prowadzącej od drogi 552 Łysomice-Różankowo do parku oraz do budynku radioastronomii wraz z szpalerem lipowym oraz bramą wjazdową na teren parku, <p>wraz z otoczeniem budynku radioastronomii stanowiącym część działki nr 11/16 (obręb 0010 Piwnice</p>		
	ŚWIERCZYNKI		Kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty	13.07.1936	A/317
	TURZNO		Zespół dworsko- parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dwór ▪ Park ▪ Pawilon neogotycki 	06.12.1957 30.12.1985 21.07.1970	A/904
OBROWO	DOBRZEJEWICE		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kościół parafialny p.w. Św. Wawrzyńca ▪ Ogrodzenie terenu przykościelnego z bramą 	12.01.2010	A/1548
	ŁĄŻYŃ		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kościół parafialny p.w. śś. Ap. Piotra i Pawła ▪ Cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia 	03.04.2007	A/1277

			Zespół dworsko- parkowy:		
			▪ Dwór	23.08.1982	A/547
			▪ Park	06.09.1982	A/548
	OBROWO		▪ Dwór	12.12.2011	A/1605
			▪ Park dworski	14.12.1984	A/613
	SILNO		Komora celna, ob. budynek gospodarczy	30.12.2005	A/903
WIELKA NIESZAWKA	MAŁA NIESZAWKA		Kaplica mennonicka, ob. kościół parafialny, rzym.-kat. p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa z otoczeniem	07.07.1994	A/108
			Cmentarz jeńców wojennych z II wojny światowej	01.06.1987	A/1519
ZŁAWIEŚ WIELKA	CZARNOWO		▪ Kościół parafialny p.w. św. Marcina	13.07.1936	A/288
			▪ Dzwonnica wraz z kruchtą przy kościele	25.07.2013	A/1639
			▪ Cmentarz katolicki	06.09.1990	A/219
	GÓRSK		▪ Kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. p.w. Podwyższenia Krzyża Św.	28.01.1930	A/289
			▪ Cmentarz ewangelicki, ob. katolicki przy kościele	06.09.1990	A/218

	ŁĄŻYŃ		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cmentarz parafialny rzym.-kat. ▪ Kościół parafialny p.w. św. Walentego ▪ Kaplica p. w. św. Walentego 	06.09.1990	A/220
	PĘDZEWO		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cmentarz poewangelicki ▪ Kaplica ewangelicka, ob. kościół filialny rzym.-kat. p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa ▪ Ogrodzenie cmentarza 	28.01.1991	A/217
	PRZYSIEK		Zespół dworsko- parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dwór ▪ Młyn ▪ Browar ▪ Budynek mieszkalny przy browarze ▪ Park dworski ▪ Elementy małej architektury parkowej ▪ Ogrodzenie z bramami ▪ Otoczenie parku 	23.04.1957	A/500
				19.05.2005	A/504
	SKŁUDZEWO		Zespół dworsko-parkowy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dwór ▪ Park ▪ Budynek gospodarczy ▪ Hydrofornia 	08.04.1991	A/168
	ZŁAWIEŚ WIELKA		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kościół ewangelicki, ob. parafialny rzymsko-katolicki p.w. św. Stanisława Kostki ▪ Cmentarz przykościelny 	11.12.2014	A/1671

